



Opfølgingsnotat med besvarelsen af spørgsmål stillet ifm. SamMarks deputation for Miljø- og Fødevareudvalg d. 05.02.20 om skærpede kontrolindsatser for eksport af smågrise

På baggrund af SamMarks deputation den 5. februar 2020 fremsendes her opfølgingsnotat der vil forsøge at besvare de på deputationen stillede spørgsmål.

Dette notat skal ses i tillæg til: ”Notat om skærpede kontrolindsatser for eksport af smågrise” fremsendt forud for SamMarks deputation for Miljø- og Fødevareudvalg d. 05.02.20”. I dette notat blev der desuden stillet en række spørgsmål, som er at finde i nederst i dette dokument.

Spørgsmål 1:

I forbindelsen med anmeldelse af kontroller, har en række af Sammarks medlemmer stævnet den sidende fødevareminister. I den forbindelse er spørgsmålet hvorvidt Sammark opfattede dette som en måde at etablere en konstruktiv dialog på?

Svar:

Ifølge den aftale der blev indgået mellem den daværende regering og Dansk Folkeparti for et år siden, var det planen, at man efter et år skulle mødes "for at evaluere indsatserne og drøfte den fremtidige kontrol", men det møde er nu blevet udsat til før sommeren 2020.

Udsættelsen af den øgede kontrol skal ifølge fødevareminister Mogens Jensen (S) finansieres gennem gebyrstigninger for eksportørerne - en udgift på cirka 21 millioner kroner det første halve år af 2020.

SamMark prøvede i første omgang at rejse problemstillingen med fødevarestyrelsen og fødevareministeriet i direkte møder, men dette har været uden resultat.

Derfor og med økonomisk ansvarlighed i egne virksomheder har medlemmer af SamMark valgt at stævne fødevareministeriet. Påstanden er at den skærpede kontrol strider mod EU-lovgivning, og ønsket er, at den skærpede kontroller samt gebyrerne frafalder.

Det er opfattelsen hos SamMark at forlængelsen og udsættelsen - på ubestemt tid – gør det nødvendigt at tage et så stærkt juridiske værktøj i brug, som det er at stævne ministeren.

Målet er udelukkende at få afklaring på, hvornår den lovede evaluering vil finde sted, samt få testet lovligheden i forlængelsen af kontroller og de øgede gebyrstigninger for eksportørerne.

SamMark ønsker kun at have en konstruktiv og positiv dialog med Fødevareminister Mogens Jensen (S), Fødevareministeriet og Fødevarestyrelsen.

--

Spørgsmål 2:

Ift. rigsrevisionens rapport blev der spurgt om SamMark opfattede det som rimeligt at SamMark skal betale de ca. 21 mio. disse koster for den ekstra periode?

Svar:

Det opfattes ikke som rimeligt at branchen skal betale for de forlængede kontroller, idet det var en præmis i den oprindelige politiske aftale fra 2018 - der førte frem til de skærpede kontroller - at disse kun skulle køre til slutningen af 2019 og derefter evalueres.

Eftersom de skærpede kontroller nu i princippet er fortsat på ubestemt tid, er der en stor og uforudset ekstraregning som er landet på branchens bord.

Den forlængede kontrol medfører at alle eksportører, uanset overtrædelser eller ej mod hensigten bliver ramt, hvilket betyder, at omkostningerne som minimum vil stige for samtlige eksportører indtil evalueringen og den endelige udmelding om det fremtidige kontrol niveau.

De forventede omkostningsstigninger fremlagt i forbindelse med forlængelsen af den politiske aftale synes beregnet ud fra de gebyrtakster, der var gældende i november og sikkert også uden at tage hensyn til at mange virksomheder har oplevet store ekstraomkostninger i 2019 uanset at aftalen var fuldt finansieret. 1. januar er omkostningerne steget mellem 29% og 219%, hvilket betyder at de 21 millioner som erhvervet selv skal betale nærmere vil blive 40 millioner.

Spørgsmål 3:

Ifm. med de større sagsanlæg, blev det af medlemmer af fødevareudvalget spurgt om, hvorvidt der var nogle SamMarks medlemmer som der har været rejst sigtelse mod, og såfremt nogle af disse bliver dømt – hvad ville SamMarks reaktion som brancheforening så være overfor disse?

Svar:

Der er medlemmer af Sammark blandt de sigtede i det store sagskompleks, som er opstået som et led i Fødevarestyrelsens oprydning, efter det kom frem, at deres kontroller var mangelfulde og skulle undersøges af rigsrevisionen. Vi vil afvente resultatet af den kommende retssag, men det er for tidligt at spørge om resultatet. Det er SamMarks opfattelse at der for den største majoritet af anmeldelsernes vedkommende, er tale om små og ubetydelige tekniske overtrædelser, som den kommende sag også vil kaste lys over.

Det er ligeledes vigtigt at understrege at ingen af anmeldelserne drejer sig om dyrevelfærd, og at det ingen anmeldelserne omhandler overtrædelse af dyrevelfærdsloven. Dette ville også overraske idet der altid er 1 eller 2 dyrlæger tilstede ved læsningen af dyrene inden eksportturen starter

--

Spørgsmål 4:

Der blev det af medlemmer af fødevareudvalget spurgt, hvorvidt medlemmer af SamMark har oplevet at kunden ved ankomst har afvist at modtage en eller flere smågrise pga. de havde lidt nød, var syg, el. lign?

Svar:

SamMark sætter pris på dette spørgsmål, og kan berette at det ikke er tilfældet at der ved ankomsten i udlandet afvises syge eller tilskadekomne dyr, til trods for at kunderne er meget kritiske og kvalitetsbevidste.

Når der tages med i betragtning, at der hvert år transporteres omkring 14,5 millioner smågrise ud af landet, viser det med al tydelighed at branchen har en meget høj standard af dyrevelfærd ifm. med transporter, og vi i Danmark kan være stolte af vores erhverv og den høje dyreetik branchen opretholder.

--

Spørgsmål 5:

Der blev det af medlemmer af fødevareudvalget spurgt om, hvorvidt SamMark forud for deputation havde møder med relevante myndigheder, og hvad resultatet har været af disse møder

Svar:

SamMark har i løbet af efteråret afholdt en række møder – herunder møder med Fødevareminister Mogens Jensen (S) og Fødevarestyrelsen - hvor alle forhold og spørgsmål er blevet rejst og stillet.

På trods af en umiddelbar optimisme efter afholdelsen af disse møder, har det efterfølgende resultat desværre været absolut tavshed fra Fødevareministeriets side, og SamMark har ikke kunnet få svar på sine spørgsmål.

SamMark blev ikke engang orienteret om at Fødevareministeren havde valgt at forlænge de skærpede kontroller, før Fødevareministeren udsendte en pressemeddelelse i slutningen af 2019.

SamMark har til stadighed rejst spørgsmålet om hvornår den lovede evaluering – som ifølge den politiske aftale skulle finde sted i efteråret 2019 – vil blive afholdt, uden at få et klart svar.

Dette spørgsmål er deslige ekstra vigtigt at få en afklaring på, idet evalueringen tilsyneladende hænger sammen med de skærpede kontroller. Skærpede kontroller som p.t. er forlænget på ubestemt tid, med en kæmpe million regning placeret på branchens bord.

Den oprindelige baggrund for at SamMark anmodede om deputationen for Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg var bl.a. at få klarhed og svar på følgende spørgsmål:

1. Hvornår vil fødevareminister Mogens Jensen præcist gennemføre den lovede evaluering?
2. Hvad er fødevareministerens principielle holdning til en løsning, hvor branchen indsender data vedr. eksporten 16 åbningstimer før afgang i stedet for de nuværende 48-64 klokke timer før afgang?
3. Hvad er fødevareministerens holdning til en kompetenceflytning til de respektive udførende dyrlæger, således at disse kan vurdere og godkende transporter i tilfælde af, at der opstår uhensigtsmæssige hændelser i forbindelse med transporten?
4. Vil Fødevareministeren prioritere at Eksportportalen, der ifølge Fødevarestyrelsen har over 100 fejl og forbedringsønsker, gøres hurtigere, brugervenlig og fejlrettes?

5. Hvad er fødevareministerens principielle holdning til en lettelse af administrationen ved gentagne ture – således at der for de allerede godkendte ruter fremadrettet udelukkende skal ske et bestilt veterinærsyn og afleveres en returlogbog, for at sikre at den faktiske transport levede op til kravene?

SamMark har desuden følgende anbefalinger og behov som element i den verserende kritik fra rigsrevisionen af Fødevarestyrelsen og den kommende evaluering:

- Pba. af rigsrevisionens rapport bør man sikre en bedre myndighedsopfølgning – så vi opnår et oplyst grundlag inden man iværksætter yderligere kontroller
- Der bør laves et overblik over den samlede dyretransport på korte og lange transporter både på tværs af landets grænser samt nationalt.
- Indsendelse af data vedr. eksporten 16 åbningstimer før afgang i stedet for de nuværende 48-64 timer før afgang
- Kompetenceflytning til respektive udførende dyrlæger, således disse kan vurdere og godkende transporter ved tilfælde af, at der opstår behov for mindre justeringer i logbog inden for - loven ramme - før afgang
- Lettelse af administrationen ved gentagende ture – således der fremadrettet udelukkende skal afleveres en retur logbog
- Færdigudvikling og prioritering af Eksportportalen, således at fejl i systemet ikke bremser et sikkert og fejlfrit arbejde.

Invitation af et samlet fødevareudvalg til virksomhedsbesøg

I forlængelse af SamMarks deputation vil Sammark gerne invitere enkelte eller et samlet fødevareudvalg på virksomhedsbesøg hos en af SamMarks medlemsvirksomheder